

EEN VOS DIE JE HAND AFLIKT...IS DAT NORMAAL?

Tijdens het inventariseren in de AW-duinen op 27 april 1985 besloten Rien Sluijs en ik, omdat het wat begon te regenen, ons brood op te eten bij de abri aan het eind van het van Limburg Stirumkanaal. Normaal zoeken we voor de ontbijtstop een hoog duin op en dan liefst uit de wind. Zo vroeg in het voorjaar is de wind meestal zeer dun. Het voordeel van even relaxen op een hoog duin is dat je ook zittend je inventarisatiewerk kan doen. Bovendien zie je en hoor je veel meer. Hoe voorzichtig je ook loopt tijdens het inventariseren, je verstoort toch de rust in duin.

Maar goed, noodgedwongen moesten we genoeg nemen met de koude, betonnen banken van de abri.

Op eens wees Rien het duin in "Kijk een vos. Dat is dat beest dat altijd door Piet Duivenvoorden wordt gevoerd. Ik zal hem even voor je roepen".

Aan mijn gezicht zag hij, dat ik zeer sceptisch over zijn voorstel was.

Hij stond op en floot. "Kom...kom dan", riep hij en gooide een stuk brood duin in. Inderdaad... de vos kwam door de duindoorns heen op ons toelopen en vrat het brood op en... bleef wachten op meer. Rien stak de vos een stuk brood toe. Het dier kwam dichterbij en at het brood uit zijn hand en likte zelfs zijn vingers af. Griezelig! De vos keek zelfs in het brooddoosje of er nog meer te halen was. De vos bleef daarna nog een lange tijd hinderlijk om ons heen hangen.

Rien vertelde dat hij vorige week Piet Duivenvoorden deze vos een halve ontbijtkoek had zien opvoeren. Ook anderen wisten dat het een tamme vos was. Een echtpaar had zelfs deze vos een pond hart gevoerd. Ook later vroegen mensen waar die tamme vos zat.

De vos, een mager jong moertje met jongen, had kennelijk toch wel een handicap. Een gezonde vos zou 's nachts zoveel prooi gevangen moeten hebben, dat hij niet taalde naar brood met hagelslag of ontbijtkoek.

In de AW-duinen is geen vreten meer voor de vos, aldus een mededeling van Piet Duivenvoorden. Ze hebben alles uitgemoord. Ze stikken van de honger en eten uit je hand.

Als je dat zo ziet, geloof je dat verhaal van Piet Duivenvoorden direct. Maar dat is uiteraard geen natuurlijke gang van zaken. In het duinterrein waar de vos huist, hebben we tientallen konijnen geteld, volwassen exemplaren maar ook veel jonge dieren. Kennelijk zijn toch niet alle wentels door de vossen uitgegraven zoals wordt beweerd!

Toch een opmerkelijk ingrijpen van Piet Duivenvoorden. Enerzijds blert hij via de Zeekant van 28 maart 1985 dat der vossen afgeschoten moeten worden anderzijds voert hij een moertje bij dat kennelijk problemen heeft met het vangen van voldoende prooidieren. De jongen worden groot en zorgen dan weer voor overlast in de kippenhokken e.d. buiten het duin. Wellicht eindigt zo'n vos het leven via de kogel of in een klem. Waarom de natuur zijn gang niet laten gaan?

Stel je eens voor dat deze "tamme" vos een te aanhalige bezoeker had gebeten! De wereld zou te klein zijn geweest. In de ontstane hetze zouden alle vossen het loodje hebben gelegd in de kuststreek.

Ook na 27 april hebben we de vos regelmatig gezien. Op 26 mei hebben we het dier weg moeten jagen omdat hij hinderlijk om ons heen bleef hangen.

De mooiste vos is die roodbruine flits tussen het groen. Zo hoort het ook; schuw, op zijn hoede en verdwijnen als een mens te dicht in de bruut komt.

Ees Aartse

-----

HEGGEMUS MET EEN AFWIJKENDE ZANG.

Op 5 april 1955 tijdens het inventariseren in de Blink/Langevel-derduin hoorde ik bij de z.g. oorlogsweg een eigenaardige zang. Het geluid was mij volkomen onbekend. In de buurt waar het geluid vandaan kwam, zat wel een Heggemus, maar dat vogeltje kon dat geluid niet voortbrengen, want de zang van de Heggemus is genoegzaam bekend. Dus zoeken naar de producent van die merkwaardige zang. Hij zong zeer onregelmatig en iedere keer van een andere plaats. Ik kon de vogel maar niet in de kijker krijgen. Opeens vloog er een Klapekster weg en ik meende de veroorzaker van het geluid gevonden te hebben. Inderdaad hoorde ik daarna niets meer.

op dezelfde plaats hoorde ik echter op 17 april weer die merkwaardige zang. Dat het weer de Klapekster kon zijn, was niet te verwachten.

Het was somber weer, het licht was slecht maar uiteindelijk kreeg ik de vogel toch redelijk goed in de kijker. Toen turven:

- Geen direct opvallende kenmerken.
- Donker vogeltje.
- Geen of nauwelijks een wenkbrauwstreep.
- Een iets gevorkte staart.
- Een wat donker kopje.
- Zeer actief, vloog van zangpost naar zangpost.
- Zong iedere keer hetzelfde liedje.
- Had een smal insektensnaveltje.

Thuis opgezocht wat het geweest kon zijn. De beschrijving had het moest weg van een Cetti's zanger.

Ik naar Rien Sluis, want hij had alle vogelgeluiden op bandjes staan. Met een vernuftig systeem was binnen zeer korte tijd de band en de plaats met de zang van de Cetti's zanger opgezocht. Op het bandje stond echter het geluid van 2 Cetti's zangers, één opgenomen in Frankrijk en de andere in Spanje. Totale duur van de zang minder dan een minuut.

De Franse zang kwam mij niet bekend voor, maar de Spaanse zang kwam overeen met de zang die ik in duin had gehoord. Zou het een Cetti's zanger kunnen zijn? Hij broedt in Nederland, dus uitgesloten was het niet.